

DEBRECZEN

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczeni-vidéki „függetlenségi párt” közlönye.

Megjelen hetenként ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Előfizetési árak:

Helyben és postán küldve:
Egy évre 10 frt. Negyed évre 2 ft 50 kr.
Fél évre 5 „. Egyes szám — „ 5 „
Előfizetési pénz a minden közlemény:
főpíaci, VECSEY-ház, földszint a szer-
kesztőségbe bérmentve küldendők.

Előfizethetni helyben:
TELEGDI K. LAJOS és ifj. CSÁTHY
KÁROLY könyvkereskedésben és a
szerkesztőségnél. Egyébütt a postahiva-
talok után.

Hirdetési díj:

Ötásbós petitorért 5 kr.
Nagyobb terjedelmű, mint szintén több
izbeli hirdetések, alku szerint a
legolcsóbb árért.
Bélyegdíj: minden beiktatásért külön
30 kr.

„Nyilt-tér”-en megjelenő közlemény
minden petit sora 15 kr.
Név- vagy bérmentetlül beküldött
készenlétek nem vételnek tekintetbe. —
Ugyazintén kéziratok nem adhatnak
vissza.

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS

DEBRECZEN

czimű politikai és közgazdászati lap

XIII-ik évfolyamára.

E lap fenállása óta nehéz idők
vonultak el a magyar nemzet felett.

A mit az osztrák hatalom há-
rom századot meghaladó idő alatt
sem fegyverrel, sem a bitó és hó-
hér bárdok rémítésével, sem Ma-
gyarország több befolyásos egyé-
neinek különböző utakon megvesz-
tegetésével nem volt képes elérni,
most ezen rövid 13 év leforgása
után már oda jutottunk, hogy ma-
gyarok, egyedül magyarokkal állva
szemközt, Magyarország az eddig
annyira gyűlölt öszbiralom esz-
méjének, mintegy kényszerítve van
kiszolgáltatni vétét és vagyonát.

Most már ott állunk, hogy a
mit évszázadokon keresztül fegyve-
res erőhatalom sem volt képes ki-
csikarni, Magyarország képviselőtes-
ületének többsége e rövid 13 év
alatt önként mondott le a magyar
államiság attributumairól, nem tart-
ván meg egyebet a látszatnál, mely
alatt az alkotmányosdít játszó al-
kuszereg vétkielgítést élvezi.

Most már ott állunk, hogy ha-
zánk államiságáért nem is a ma-
gyar alkotmányt mindig megsemmi-
síteni törekvő osztrákokkal kell köz-
vetlenül harcolnunk, hanem saját
testvéreinkkel, magyarokkal, kik a
corruptió romboló hatása alatt ke-
nyéhrarchoz vivnak a Magyarország
önállóságára, függetlenségére törek-
vők ellenében.

E kenyérharcban — mely a
corruptiónak élető dajkája — em-
berek, és pedig addig közüsztelet-
ben álló emberek önfentartási tekin-
tetből áldozták fel politikai meggyő-
ződésüket, hírlapírók, kik azelőtt a
magyar államiság fentartásáért lobog-
tatták a zászlót, könnyű megélhe-
tésért csatlósokká szegődtek.

A „Debreczen” — habár szeg-
ényen — megmaradt régi elvei
mellett, soha sem volt egy urna k
sem szolgálja, folytonosan egy esz-
méért, egy célért küzdött, Magyar-
ország önállóságáért, függetlenségé-
ért, s e mellett fog küzdeni ernye-
detlenül mindaddig, míg a kitűzött
célét Magyarország elnem éri.

Egy küzdelmes évek nézünk
elébe, melynek leforgása alatt nem-
zetünknek joga lesz a képviselők
megválasztása alkalmával nyilatkoz-
ni, hogy a mostani kormányzasi
közösséges rendszert az országra
nézve jónak tartja-e? Mi azt hisz-
szük, hogy a magyar nép már ed-
dig eléggé megbűnhötte a mulat
s jövendőt, és nyilatkozni fog Ma-
gyarország önállóságá mellett.

Hogy jövő évben a „Debre-
czen”-nek elég tere legyen a küz-
delmekben részt venni, hogy a hir-
detési rovat megtartása mellett ol-
vasóink igényeinek is megfelelh-

sünk — habár évi tetemes költsé-
gel is — a mai naptól fogva a
„Debreczen” a most kibocsátott
alakban s nagyságban adandjuk min-
den díj felemelés nélkül, azon re-
ményben, hogy az olvasó közönség
s kiválólag pártunk tagjai pártolá-
sukkal fognak segédkezet nyújtani
az e által megsaporodott kiadá-
saink elviselésére.

A „DEBRECZEN” előfizetési ára:

Egész évre . . . 10 frt
Fél évre . . . 5 „
Negyed évre . . . 2 „ 50 kr.

Hirdetések a legutányosabb
áron vételnek fel.

Előfizethetni helyben a szer-
kesztőségnél, Telegdi K. Lajos és
ifj. Csáthy Károly könyvkereskedé-
sében. Egyébütt a postahivatalok ut-
lán.

Debreczen, 1880. decz. 24-én.

Debreczen, december 29.

Európának minden hatalmas
sága és különösen Ausztria Magyar-
ország örökké azt hangoztatják,
hogy Törökország integritását fen-
akadják tartani, és még is mindig
azon török fejűket, hogy belőle ki-
nek a részére melyik darabot szak-
ítsák ki. A gyáva Montenegro a
török hadsereg szuronyainak védel-
me alatt alig vonult be az Európa
által elszakított Dulcignóba, már a hajdani nagyságát még
hírből is alig ismerő Görögországot
akadják Törökország egy másik ré-
széből kiélegeteni.

Montenegro és Görögország-
nak is az európai nagyhatalmassá-
gok anyagi támogatására van szük-
ségük, hogy foglalhassanak, mert
maguk egyenként és együtt véve
sokkal gyávábbak és számba sem
vehetők, mint hogy a betegnek és
halálkólnak hirdett Törökország
előtt meg mernének állani.

A békefentartás szempontjából
darabolják apródonként szét Török-
országot, pedig az így csinált béke
alajján európai háborúra számít-
hatnak.

Hogy Anglia, Francia, vagy
Németország mit akar ezzel elérni,
az az ő gondjuk, de hogy Ausztria-
Magyarország midőn Törökország
integritását támadja meg, akár köz-
vetve, akár közvetlenül, kétségtelen,
hogy mindannyiszor a saját hatal-
mát gyengíti, s önmaga siettetni azon
időt, midőn az osztrák-magyar mo-
narchia létkérdése fog szóba jönni.

Lengyel és Törökország volt
az egyedüli védőfala a nyugotnak
Muszkaország ellen.

Ausztria segített a lengyel véd-
falt ledönteni, mert egy darabot ő
is kapott belőle, most segít a má-
sik védőfalat Törökországot is lerom-
bolni, azon reményben, hogy majd
tán csak egy darabka neki is fog
belőle jutni; nem veszi számításba,
hogy minden védőfal lerombolással
Muszkaország közeledik, nem veszi

észre, hogy Muszkaország a szláv
fajok erősbüléseivel már előre ve-
tette árnyékát, nem veszi észre fog-
lalási, osztozkodási hajlamában, hogy
belől az egész monarchia többnyire
kifelé gravitáló elemekből van ösz-
szalkotva, melyre ha a már szom-
széddá lett muszka hatalom a szláv-
ság egyesítése céljából egyfelől
Németország, a német egység lét-
rehozásából, másfelől, kinyújtják ke-
zeiket, az osztrák-magyar monarchia
össze fog roppanni.

A lengyel bástya hiányait már
nagyon érzi Európa, de leginkább
Osztrák-Magyarország, Törökországot
még jobban megfogja érezni, mind-
két nemzet vitáit harezolt érettünk,
melletünk, mindnyájunk közös el-
lensége a muszka ellen, ha mind-
kettő elesik, rajtunk lesz a sor, hogy
mi is ezek sorsára jussunk.

Osztrák-Magyarország békéjét
Muszkaország felől Törökország tartja
fenn s az osztrák diplomacia min-
den lépésével, melyet Törökország
eldarabolására teszen, csak az osz-
trák-magyar dinastia létkérdése fe-
letti háborút siettet.

Látszólagosan békét akarnak
csinálni, a valóságban pedig siette-
tik az európai háborút.

A beregmezei függetlenségi párt
alakuló gyűlése a Bereg szerint 1881. ja-
nuár 5-dik napján d. e. 10 órakor Bereg-
százasban a megyeház termében fog meg-
tartatni.

Az erdélyi oláhok megunva a
tizenhárom évi eredménytelen politikai
passzivitást, a jövő képviselőválasztások-
ban tevékeny részt akar venni. A jövő
hónapban N.-Szebenben az oláhok nagy
gyűlést tartanak, hogy megállapítsák a
programot és a szervezkedés irányelveit.

A „rendvéd”. Azt hiszik olvasó-
ink, hogy ez egy rossz szó? Tévedés! A
rendvéd ezenkívül egy rossz . . . drabant
is. Így hívja Tissa Kálmán az ő kész zsan-
dár javaslatában. Talán azért, hogy a hon-
véd, a 48-iki honvéd emlékével fűzőz-
d a zsanardarokdás piszkát. Alljunk boszut!
Nevezünk csak a régi neven zsandárnak.
Elég baj, hogy azt a szép 48-iki honvéd
nevet a Gráfek kopatják! Hisz azok nem
védik, de támadják a szabadságot!

Gróf Montgelás ur.

Gróf Montgelás urnak lapunk mult-
kori számában közölt esete az egész Európa
sajtóját foglalkoztatja. Konstantinápolyi
levelünket az összes fővárosi lapok átvet-
ték, sőt a bécsi sajtó figyelmét is magára
vonta.

Bécsből constatálják, hogy hir-
ket jó forrásból merítettük. Igyekeznek azonban hivatalos helyen az
esetet szépitgetni, a mit annak kell tu-
lajdonitannuk, hogy a sikkasztó diploma-
tának igen magas összekötetési van-
nak. — Beismerik azonban, hogy Mont-
gelás már Londonban is követett el visz-
szaléskézet, s csak előkelő összekötetési
folytán menekült meg a súlyosabb bünte-
téstől. Ekkor helyezték át Konstantiná-
polyba, s itt követte el azon „gyanus-
dolgokat, mikről lapunk tudósítja a lep-
tel leránt.

Azt mondják ugyan hivatalos han-
gon, hogy ezen ur nem követett el olyan
nagy büntényt, ha nem csak olyant,

a melyet az állami hivatalból
való elbocsátással, s nyugdíj
igényei elvesztésével — fe-
gyelmi uton lehetett megto-
rolni.

Tehát ezen büntény még eddig nem
jött, vagy nem akart jönni napvilágra. —
Ezen büntény pedig a hazaárulással egy-
és mint ilyen büntetendő.

Debreczen-érmelléki viczinális vasut.

Debreczen, decz. 29.

A Berettyó és Körösparti és Székely-
hid-nagyvárad, viczinál vasutvonal, melyre
nézve angol vállalkozó Cavalier kiépítési
ajánlatot tett. Bihar megye bizottságának
folyó december 22-én hozott azon hatá-
rozatával, mely szerint azon válat a me-
gyei közmunka váltásdíjából 10 év tartá-
maig évenként 75,000 ftal, s a vasut men-
ten érdekelte községek és birtokosok részé-
ről 22,000 ftal, így összesen 97,000 ftal
fog szubvencionálnatni, megvalósulásához
közvetel és ha a ministerium ezen megyei
határozatot, a mint várható, mielőbb hely-
benhagyja, már tavasszal a kiviteli mun-
kálátok is megfognak kezdetni.

Ezzel szemben felment most azon
kérdés: hát a debreczen-érmelléki viczinál
vasut tervezete hogy áll? mily stadiumon
van már az ügy? és az érdekeltek mit re-
ményelhetnek? Erre nézve az érdekeltek
megnyugtatósa céljából szolgáljanak a kö-
vetkezők.

Igaz, miszerint a debreczen-érmelléki
viczinál vasut tervezet a részben készt,
hogy annak létesítése felett a Cavalier
féle tervezettel egyidejűleg Bihar megye
bizottsága f. hó 22-én határozatot volna,
mert az utóbbira nézve a mozgalom augusz-
tus hóban már megindult és a terjavas-
latot a megye bizottsága októberben egy
küldöttségnek megvizsgálás és vélemény-
nyerés végett kiadván, ezen küldöttség de-
cember 4-én tartott ülésében erre vonat-
kozólag pártoló határozatot, illetve jelen-
tést megállapította; míg ellenben a de-
breczen-érmelléki vasutvonal tervezet érde-
keljei még csak november 24-én tartot-
tak meg N.-Létán első értekezletüket, ek-
kor választott meg a működő-bizottság,
mely november 28-án ugyanott összejött,
ugyanekkor ez ügyben Bihar megye és
Debreczen város törvényhatóságaihoz inté-
zett kérvényeit hitelesítette és szükséges
teendők folytatására a szűkebb kört vég-
rehajtó bizottságot megválasztotta.

Mindazonáltal ezen késedelem által
az ügy nem vált kérdésessé, miután a Bi-
har megyéhez intézett kérvény, melyben az
érdekeltség részéről a debreczen-érmelléki
vasut-vonalnak segélyezésére a megyei köz-
munka váltásdíjából 10 évi idő tartamra,
évenként 8000 ftnak engedélyezése kére-
tik, a december 15-én Nagy-Váradon tar-
tott megyebizottsági közgyűlésben már tárg-
yaltatott, és arra 419/880 sz. alatt követ-
kező határozat hozatott:

A megye közönsége készséggel eli-
meri azon fontosságot, mellyel az egyes
vidékek érdekében a jó közlekedési esz-
közök, tehát különösen a vasutak bírnak,
s anyagi erejéhez mérten örömmel segít
is elő minden munkálkodást, mely ily cé-
lok előmozdítását tűzte ki feladatául, mint-
hogy azonban a kérdéses Debreczen-Léta-
Dioszeg-székelyhidi vasutvonal építésére
nem e meg előmunkálátok sem tettek és
sem azon összegről, melybe ezen vasut épí-
tése kerülend, sem arról, kik viselendik
ezen költségeket, vagy vannak-e? vállal-
kozók, esetleg részvényesek, kik a munka
kivitelére hajlandók, és mily feltételek mel-
lett? a megye közönségének legesekélyebb
adatok sem állanak rendelkezése alatt, —
ily tájékozottság hiányában annak kije-
lentése mellett, hogy anyagi erejéhez mér-
ten ezen vasutvonal építését is elősegi-
teni kötelességének ösmérendi, a kérelem
érdemére ez alkalommal határozatot hozni
nem tartja időszertűnek.

nyitot-
an ta-
an las-
g. Erős
z. t.Ért
szik-
benne,
t. Két
ja.

A Debreczen sz. k. város hatóságá-
hoz intézett kérvényre is hasonló kedvező
s a leghathatóbb pártfogást és közremű-
ködést ígérő határozat van kitérőben.
A kincstárnak N. Létán dohány be-
vált állomása lévén, a vicznál vasutitör-
vény által ezen vonal segélyezésére utasítva van.

A működő bizottság által eddig szük-
ségesnek kimondott lépések megtették,
nevezetesen: angol vállalkozó Cavalier
egy bizottságtag által személyesen Buda-
pesten felkerestették s neki a debreczen-
ermelléki vasut tervezetéről egy rövid is-
meretést kézbesítve, figyelme ezen vál-
latra felhívott, egyszersmind a tervezett
vasutvonal megszemlélésére felkérte. —
Hogy ez az ügyre nézve nem volt felesle-
ges, és a tervezet az angol vállalkozó ér-
dekeltségét már is felkeltette, azt bizo-
nyítja azon körülmény, hogy december
19-en Cavalier titkára kíséretében Debra-
reczenben személyesen megjelent, a vég-
rehajtó-bizottság itt lakó tagjaival érteke-
zett, a szükséges statisztikai adatokat elő-
kérte, azokat tudomásul vette és a terve-
zett vonal mentének megszemlélése végett
másnap 20-án Debreczenből H. Pályin,
M. Pályin, Vértessen és N. Létán keresztül
Dioszegre utazott. A nevezett községekben
megjelent bizottságtagok és érdekeltek la-
kosok előtt ki is nyilatkozta, hogy neki,
mint vállalkozónak ezen tervezett vasu-
tvonalon tetszik, azt mielőbb alaposabban
tanulmányozni fogja, s előre látván annak
nagy nehézségek nélküli kiviteleshét,
ígéri: miszerint Angolhonban levő üzletar-
sainak javaslatképen előterjeszti, hogy an-
nak kiépítésére is vállalkozzanak: és hogy
az angol-magyar vasuti társaság alapítóké-
jét most már az erre szükséges építési
költségek tekintetbe vételével állapítsák
meg. —

Előterjesztésének az illetők részéről
elfogadása reményében megírta azt is,
hogy a tervezett vasutvonal mentén a tra-
szpózi munkálatokat, az erre alkalmas
tavaszi idő beálltával azonnal megfogja
kezdeni.

Kimondhatjuk tehát Biharmegye és
Debreczen város törvényhatóságainak pár-
toló határozatai és angol vállalkozó Cavalier
kölvelegetre alapján, hogy a deb-
reczen-ermelléki vicznál vasut-ügye a meg-
valósításra kintást nyújtó, s az érdekel-
tekre nézve megnyugtató stadiumban van.
Egyébként a további szükséges teendőkre
nézve is folytonos éber figyelem és teve-
kenység fog kiterjeszteni és e célból a
végrehajtó bizottság legközelebb január hó-
ban Debreczenbe a vasár alkalmával ös-
szehívatik.

— y —

A regále-jog csonkítás kérdése.

H. Nánás városa sajnosban tapasztal-
ván, hogy regáleja, melynek jövedelméből
közigazgatási, rendőrségi s árválgyi keze-
lési költséget fedezi, a vakitálméréssel
napról-napra jobban csonkították, ennek
megfékezése tekintetéből községi statutu-
mot alkotott, mely szerint a kihágók fo-
kozatosan pénzbírsággal lennének fenyt-
tendők. Ezen statutum Hajdumegye köz-
gyűlése által pártolólaj terjesztett fel a
belügyminiszterhez megerősítés végett, a
belügyminiszter ur azonban, megszokván
már sem az ország, sem az egyesek jogait
nem respektálni, nem hagyta helyben a tu-
lajdon jog megővására ezéző statutumot.

A „DEBRECZEN” TÁRCZÁJA.

Az élő férj özvegye.

— Elbeszélés. —

Irtá: Szalatinay László.

(Folytatás.)

Gerőfi iszonyu izgalommal nézte az
szomorú özvegyet ki őt nem látszott észre
venni.

Csaknem az előadás végéig maradt
ott, s midőn látta hogy Szeréminé távozni
készül, ő is sietve hagyta el páholyát s az
elő csarnokban egy oszlop mellé húzód-
va megült.

Várta az özvegyet.

Szeréminé lassan jött mint egy vizs-
gálódva nézett, szét: észre vette Gerőfit,
könnyű megrezzenést színlét, majd szomo-
ruan nézett a remegő ifjura, s aztán hirtel-
len elfordult, kisértett.

Dezső csaknem közvetlen utánna lé-
pett ki, s látta hogy Szeréminé kocsijába
ült és sobesen elhajtat.

Sokáig állott még Dezső a színház
előtt kitéve a kijövőök lökdösésének, s már
alig volt ott valaki midőn magához tért,
s lassu léptekkel indult haza felé.

Hajdumegye törvényes jogaival élve,
a viszszaültött statutumot ugyancsak pár-
tolólag a képviselőházhoz terjesztette be.
A képviselőház ezen ügyet f. hó 14-dikén
tárgyalta, s ugyanakkor H. Nánás országos
képviselője Sós Gábor ur következő be-
szédet tartotta:

„Mint hogy ezen kérvényhez hozzá ki-
vának szólani; kérem a kérvény felolva-
sát. (Vecey Tamás előadó olvassa a
kérvényt.)

„A felolvasott kérvény a hajdu váro-
sok előjáróságának, és azok közt külö-
nösen a kérvényben megnevezett Nánás
város előjáróságának szorult helyzetére
való tekintetből terjesztett a tisztelt ház
elő. A szorult helyzet pedig abban áll,
hogy a városi italmérsi regálék jöve-
delmezése, a mely 275 év óta szolgáló
forrásul a hajdu városokban, a közgazga-
tás, az igazságszolgáltatás, a rendőrség, az
arvadgy stb. kezelésének fedezésére, a
különböző okokból ott is beallott erkölcsi
 hanyatlás, rendbomlás következtében, most
már italmérsi kihágások és csempészetek
által nagy mértékben veszélyeztetve van,
és nincs oly törvény, a mely ezen ki-
hágások rendreállítására, megkorlátozására
elegendő módon gondolkodnék; mert az
1836. VI. és az 1840. VII. t. ez. által
felállított rendszabály, t. i. a csap on
talált italmérsi elkövetés, a kik
hajlékot építettek, még pedig olyan hajlé-
kot, mely 275 év óta fenáll, kiállotta az
időnek minden viharát, és a mely elegendő
lakásul szolgál a benne lakóknak: hanem
azok büntetendők, kik a házat rongálják
s ledönteni akarják. (Vége köv.)

Gazdasági levelek.

II.

Tekintettel lévén azonban hazánk fi-
nancialis viszonyaira s arra, hogy mindent,
mely valamely közös jó előérésére céloz-
tatik, — ne attól az államtól várjunk,
melyet tovább terhelni bűn, s tovább ter-
helni lehetetlen, mikor tudjuk, hogy évi
kiadásai folytonosan felülmúlják bevéte-
leit s a deficit ijesztő mérvben szaporod-
ik s tekintettel arra, hogy éppen a Duna
és Tisza partjain terülnek el ama roppant
uradalmak és népes gazdag városok, me-
lyek képesek volna a megfogartozott
halak mestereségek szaporítására: igen ül-
vösen és hazafiasan eszelekednek akkor,
ha ezen szép reményekkel kezesgető
ügyet kezükbe vevnek, s kivételre ne-
helyen forintot s egy kis fáradságot szen-
telnek. Sokkal naivabban eszeleked-
nek sok nagy birtokos is az ilyen ügy
felkarolásával, mint a léha semmittevés,
kocsikázás, agaraszat, sport és Isten tudja
mi-minden pénz és időt pazarló, de sem
önmaga, sem hazája, sem embertársai ja-
vára nem ezéző foglalkozással.

Alig van hazánkban megye, város,
falu, melynek egyes tavai — talán folyója
vagy patakjai nem léteznek, mily könnyű
né lehetne ezeket népesíteni s meny-
nyivel több hasznat hajtana ez azután an-
nak a tulajdonosnak, mely lehet megye,
város, falu vagy magán ember.

Legegyszerűbb eljárás mellett lehetne
tenyésztetni a pontyot. S az olyan nagy-
szertű s haltenyésztésre különösen ked-
vező viszonyok közt levő tavat, mint itt
legközelebb Fehérmegyében is a Velen-
czi tó, a pontyul lehetne legolcsóbban
benépesíteni, annyival is inkább, mert ez
ideig is kedvező körülmények közt üze-

ledett mindent, s azt állítja, már semmi
baja. Örült a szerető nő látva férje rész-
vétét, mi őt teljesen boldoggá tette.

Másnap Dezső felelte Helént, de
este felé ismét eszébe jutott, s elakarta
fojtani szive izalmát s éppen azért hogy
erősebb legyen elment a színházba.

Helén nem volt ott.

Ez kissé nehezére esett.

Más este nejevel együtt ment el,
akkor Helén is ott volt. Dezső bár mi-
ként akart nyugot lenni, nem fojtathott
el, könnyű megrezzenést, mi neje figyelmét
nem kerülte ki, de nem szóllott.

Dezső nagyon gyakran nézet át a
Szeréminé páholyára, s ilyenkor mindég
találkozott a szép özvegy tekintetével,
melyből csak fájdalom látszott.

Giza figyelt e lopva tett tekintetekre,
s midőn észre vette Szeréminét halott hal-
ványá lett, de megerősítve magát, kérdé:

— Édes Dezsóm ki az a szép nő ve-
lünk szemben?

Dezső felriadt álmadozásából, s ar-
czát bíbor pir borította, de hazadni nem tu-
dott, s csaknem remegő hangon mondá:

— Szeréminé!

— Egykori imádottd? — kérdé
Giza mosolygó arczával, míg szívében iszo-
nyu fájdalom dúlt.

Érdekesen nem korlátozza a kihágást, ő a
megígért hasznóbért nem fizetheti. Most
már azaz eset állott elő, hogy a mondott
ok miatt az előjáróság nem képes eré-
lyesen gátolni az italmérsi kihágást. Be-
állott tehát az eset az árendás nézve,
hogy megtagadhatja az árenda fizetést. —
Ha ez az eset lesz: természetesen akkor
nem kapják a tisztviselők fizetésüket, és
ha nem kapják, ennek természetes követ-
kezése az, hogy a hivatalos functio fenn-
akad.

Igen, mert azon veszteséget, a mely
a várost e miatt éri, nincs az előjáróság-
nak módjában más forrásból pótolni. A
kérdéses forrás mi volna egyéb, mint a
házi adó kivétele a polgárokról. Jaj de
ha erre a tételre akar az előjáróság lépni,
maga ellen fogja zudítani az összes pol-
gárság haragját. A hajdu polgárok így
szólnak: „Bocságy fejedelemtől szemé-
lyeinkre s örökösainkre nyert italmérsi
ajánlók — letették alapul a községi szük-
ségetek fedezésére — azon feltétel alatt,
hogy mi és maradékaink a községi adó
területét ezuntal mentek leszünk”, és most
is azt kívánják, hogy miképen mentek
voltak mind e mai napig a községi teher-
től: ezuntal is mentek legyenek. Ezeknek
az embereknek okoskodása nem mester-
keit, hanem egyszerű, természetes. Ok azt
mondják: Nem azok büntetendők, a kik
hajlékot építettek, még pedig olyan hajlé-
kot, mely 275 év óta fenáll, kiállotta az
időnek minden viharát, és a mely elegendő
lakásul szolgál a benne lakóknak: hanem
azok büntetendők, kik a házat rongálják
s ledönteni akarják. (Vége köv.)

Szobonya Bertalan,
főbíró gazd. t.

Még egy kéretlen szó.

III.

Debát mikor úgy sincs az ő klas-
szikai nyelvek tanításának semmi sikere?
Kellő sikere nincsen, s ez valóban olyan
nagy baj, hogy megérdemli, hogy a tanár-
egylet pályá díjjal tüntesse ki annak a
kérdésnek a megfőjtőt, minő módon
lehetne segíteni a bajon? De hát egyeb-
tudományok tanításának van a jelen
körülmények közt kellő sikere? A jelen
körülmények közt — ímétem — a mi-
kor nincsen meg az iskola és a tarsadalom
között ama kötésön-hatás, a mi élet-
süksége az iskolai tanításnak. Kívánja
a mi tarsadalomunk jó nagy része azt, hogy
a tanuló valóban „tanuló” legyen? —
Nem egyedül ezéja az isk. bizonyítvány
s aztán az ifjú részére jövedelmező állás
szerzése? Hat p. o. a realtudományokból
nem csak úgy hátramarad a tanuló ifjúság
tetemes százeleka, akár ép a realiskola-
ban is, mint a görög és latinból?

A felől kell először is megjőnnünk
hogy valódi tudományos műveltség és a
ma nálunk divatos értelemben vett „mű-
veltség” ég és föld távolságra jár egy-
mástól. Nem minden „intelligens” ember

— Csak nem vagy féltékeny?
— Nem Dezső. Ne vedd rossz néven
e kérdést.

Ez estén nem nézett Gerőfi többé a
szemközti páholyra.

Nap nap után telt, Dezső mind job-
ban maradozott el hazulról, s a színházba
is nem egyszer magába ment, s Helént a
lépcsőn mindég megvárta, de meszóllítani
nem merta.

Ismét felámadt lelkében régi szer-
relme, erősebben örültebben, s nejétől ege-
zen megidegenedett.

Giza látta ezt, de nem szóllott, csak
magában folytá fájdalmát.

Eljött a tavasz, már akkor Dezső
nem volt a régi szerető férj; hideg mo-
gorva lett, csaknem kerülte néjét. . .

Egy napon Giza kérte, hogy hagy-
ják el már a fővárost, s menjenek a fa-
lusi csendes magányba.

Gerőfit meglepte ez, s átlátta hogy
neje vanítja érzelmét, s a falusi magányt
azért keresné, feltámadt lelkében a be-
csületes érzés, és sző nélkül bele egyezett.

(Folyt. köv.)

tudományosan művel-
van is. Abban van v
a valódi tudományos
„intelligens” embereké
náziüm szaporította e
engedni, hogy újabb
szaporítják a realiskó-
t.

Es habár erről
írója ellenkező vélem-
én, de hogy az ő felfo-
átalános, azt igazolja
lenydemény, melyben
a Vik fejezet végén:
kötetik tovább — t.
vül — a svájciak, a
lok, — de hogy a real-
teljességgel nem reá-
már észrevetjük a V.
szert. A francziz leg-
életlepleendő tantör-
örából a latinra 38, s
van szabva” ezek teh-
sze a magyar realiskó-
vashatjuk is ép a Vi-
francia lyceumok egy-
akarnak lenni, melyek
szolgálni a tudomány
irányának” Hanem az
köt képezní vannak ha-
kép iskola mellett. —
fejlődésüket kap az a
ben Anglia felől. „A
mely minden megfog-
jon?) macsukul végén
melyébe, nem bir új
aliskolával, hanem bi-
valószínűleg ép azért
arra nézve hogy realis-
kól lehetetlen. — Ezt
rák meoldók és mi-
fontos részletje is, m-
vannal szemben 150 s
gyel hozatott a mult f.
— Az osztrak mérnökök
lése Bécsben (1880).
képzésment szükséges
re és technikus főiskol-
jag számára s azt egy
kora által találja bizo-
ereszt végett a jeleni
retormandól, hogy be-
nagyobb tekintet legyen
Ha már most így
telve azt vagyok bátor-
künk szükségünk olyar-
való experimental-tan-
azok sem bisznek akik
melyeket — hiában p.
a magyar nép ki-
gyökereztetni? Bármil-
dolkozók is valaki ar-
ész-rol, úgy látszik az-
galább helyesebb uton
merlegelés körül, mik
angolienek közt kellő
macsukul ragaszkodott
minden ellenkező theor-
valószínű, hogy az okta-
nek is ép úgy, mint a
a nép szükségletei és
megfelelőknek kell lenni
nék látszik az is, ao
embernek ősi intézmény
fogható el: nélkül máka
voit és lesz oka a reali-
gének és fel nem virag-
arra szükség, hogy gym-
ják a realiskola növe-
„Ellenvelemény” nem k-
san mint igazan állija
kegyurnak” sem kelle-
latni lübbesét, bár az
5-6 év óta azért „ten-
érvöl-évre” a realiskola,
jelőre tudta, hogy 1880
(ismét jó magam) mint
magát (nem tudni miért
(nem létező) erkélyre és
leczkelték a realiskolat
az is nagyon valószínű
mibelyt a realiskolának
hanem egy jól és ezéző
„palotája” lesz, „hogy
által is imponálva lesz,
ki közönség figyelmét
ra vonja,” a felvirág-
akadályok azonnal öm-
nálnak. Mert hiába „az
valóan érzi ki lenyök a
benyomásait az érzék-
Tessék csak nézni más
dapest, Szeged stb. péld-
a tantás kezdetét volna
számukra a pompás épít-
még folyvást várhatjuk,
eddig tapasztalatnak s a
nyének Szegeden is fog
sedni, a realiskola s a
realiskolában is, a legut-
847-re emlékdik a tant-
volt 1871-ben.

nyitot-
ta-
las-
Eros
tört
szik-
benne,
Két
ura.

halasztat. Daczára annak hogy
kímélésére, legkevésbé ap-
nyesztésére figyelmet nem for-
ponty ellettelételeinek meg-
szerezéséknél fogva sem köit-
valami jelentékeny faradságja
s minden vízben, legyen az
gyóviz — feltalálható. — Ter-
tulajdonosságaira vonatkozólag
a gyóvizet két meg a pontyról:
a magas, oldalt összenyomott,
vagy 4 rövid bajusz szál van.
A víznek iszapos medreit ki-
eti, de azért vígan él a tavak-
s posványokban is. Az ilyen
pontyok azonban sütebb szí-
a főnyájak. — Szeret min-
sen az állóvizekben elkorhad-
ásokat, miért is tenyésztése
Majusban ikrázik s a benőtt
ken, melyeket a nap legjobb
vizitűvekkel ellátott — rakja
mikor a vízre és petéire fű-
esap, hogy azok a növény-
nak, mely után ha jó meleg
s a víz 20 fokig felmeleged-
ék 8-10 nap alatt kikelnek.
Pontyok 10-16 év s 3 éves
pont, lusa igen izletes. A pon-
nyagyobb a köz. ponty, vagy
tenyésztésére — emellett egy-
melfogva is a legalkalmasabb.
pontyok szamosabb fajta,
legnevezetesebb a magyar
gyózt ponty. A Duna, Bala-
ben lakik. — Kiköltésére a
ak egy nagy dzsza szükséges,
melyen tartva, vízzel meg-
brakjuk a petéket, melyek
ak us legfeljebb 20-23 fok
közé idek kelnek s egy kis
a vagy töt burgonya és zöid-
va par heti gyors növés után
má több öntetnek. Egy hold
szre — szabadon tenyésztve
tét teljes (dun) és két ikra (mó)
rés. Egy ponty 200,000 pe-
den 1000 pete után várható
lett hal.

Szobonya Bertalan,
szógi gazd. t.

egy keretlen szó.

III
mikor egy sínes az ó klasz-
tanításnak semmi sikere?
mire, s ez valóban olyan
gy megérdemli, hogy a tanár-
djal tartsa ki annak a ta-
melytől, mi módon le-
a hűg? De hat egyéb
tanításnak van a jelen
közé kello sikere? A jelen
közé ismétlem — a mi-
a az iskola és a tarsada-
m kollecion-tatis, a mi élet-
skolai tanításnak. Kivánja
a mi jó nagy része azt, hogy
tanulni — legyen? —
ezelja az isk. bizonyítvány
a részere jövedelmező állas
p. o. a realtudományokból
a tantramarad a tanulifuság
leka, akár ep a realiskola-
a görög és latinból?

ked elször is megjónnunk
tudományos műveltség és a
vatos értékekben van — mü-
s föld tavolságnyira jett egy-
minden „intelligens” ember

nem vagy feltétele?
Dezso. Ne vedd rosz néven

nem nevez Gerofi többé a
polyra.

pon tün telt Dezso mind job-
ot el hazulról, s a színházba
er magába ment, s Helent a
s megarta, de meszóllítani
amadt lelkeben régi szer-
ben örültebben, s nejtől égé-
nedett.
ta ezt, de nem szólott, csak
a fájalmat.
a tavasz, már akkor Dezso
sz szerető férj; hideg mo-
konem kerulte nejt. . .
m Giza kérte, hogy hagy-
a tavaszt, s menjenek a fá-
magányba.
meglepte ez, s átlatta hogy
szelmet, s a falasi magányt
feltamadt lelkeben a be-
és szó nélkül bele egyezett.

Folyt. köv.)

Békési Gyula.

tudományosan művelt, még ha diplomája
van is. Abban van valami igazság, hogy
a valódi tudományos műveltség nélküli
„intelligens” embereket régebben a gym-
názium szaporította el, de azt is meg kell
engedni, hogy újabb meg még jobban
szaporítják a realiskolák.

És habár erről az „Ellenvélemény”
írja ellenkező véleményben van is mint
én, de hogy az ő felfogása teljességgel nem
átalános, azt igazolja épen maga az „el-
lenvélemény, melyben habár a mondatic
az V-ik fejezet végén; „A realistikus irányt
követik továbbá — t. i. a németeken ki-
vül — a svájciak, a francziak és anglo-
lok.” de hogy a realistikus irány alatt
teljességgel nem realiskola értendő, azt
már észrevettük a VI-ik cikkben, mely
szerint: „A franczj lyceumok legközelebb
életvilágostató tantervben . . . beti 217
órától a latinra 38, a görögökre 20 óra
van szabva” ezek tehát aligja illenek ösz-
sze a magyar realiskolákkal s valóban ol-
vashatjuk is ep a VI-ik cikkben, hogy „a
franczia lyceumok egységes középiskolák
akarnak lenni, melyek egyformán ösz-
szelgólni a tudományok humánus és real-
irányának” Hanem azért ezek bizonyíté-
kot képezni vannak hivatva a kétfele köz-
fél iskola mellett. — Még érdekesebb
világosítást kap az ember a VII. cikk-
ben Anglia felől. „A conservatív Anglia,
mely minden megfogható ok nélkül (vaj-
jon?) makacsul ragaszkodik ódon intéz-
ményeihez, nem bír ugyan még eddig real-
iskolával, hanem bir realis élettel” s
valószínűleg ep azért szolgál bizonyítékul
arra nézve hogy realis élet realiskola nél-
kül lehetetlen. — Ezt bizonyítja az oszt-
rák memóriák és méltóság gyűléseinek
fontos részletje is, mely két ellenindít-
vánnyal szemben 150 szavazat közül 111-
gyel hozott a mult hó végén. E szerint
„Az osztrak mérnökök és műépítők gyű-
lése Bécsben (1880.) elismeri egy közös
képzésmenet szükségességét az egyetemek-
re és technikus főiskolákra készülő ifju-
jág számára s azt egy egységes középis-
kola által találja biztosítottak. E cél el-
érése végett a jelenlegi gymnasium egy
retornálendő, hogy benne a rajz kötele-
ző tantargy legyen s a felső osztályokban
nagyobb tekintet legyen a realiskola.”

Ha már most így áll a dolog, ismé-
telve azt vagyok bátor kérdeni, van nek-
ünk szükségünk olyan luxuskikkelkel
való experimentál-tásra, a melyekben már
azok sem hisznek akik alkották? s
melyeket — hiában próbálgattunk eddig
a magyar nép közt még meg is
gyökereztetni? Bármiy lenezőleg gon-
dolkozzék is valaki arról a „józan észis-
és-roj, ugy látszik ez egy esetben le-
galább helyesebb után jart el a dolgot
mértelgelese körül, mikor a conservatív
angolként „minden megfogható ok nélkül
makacsul ragaszkodott ösi intézményeihez,
mintha valami nagyon kapott volna a
szemképrazató divatos újágon. És mivel
minden ellenkező theoria daczára nagyon
valószínű, hogy az oktatási intézmények-
nek is ep úgy, mint a másneműeknek —
a nép szükségletei és körülményeinek
megfelelőnek kell lenniük, igen valószí-
nűnek látszik az is, hogy a debreczeni
embernek ösi intézményeihez minden meg-
fogható ok nélkül makacsul ragaszkodása
volt és lesz oka a realiskola neptelensé-
genek és fel nem viragoztatásának. Nincs
arra szükség, hogy gym. tanárok elcsal-
ják a realiskola növendékeit, amint ezt az
„Ellenvélemény” nem kevésbé tapintatos-
an mint igazan állítja; a „résen álló
kegyurnak” sem kellett folytonosan zak-
latni lübbesét, bár az lehet, hogy már
5-6 év óta azért „tengődik és hanyatlik
évről-évre” a realiskola, mert mindenki
jólre tudta, hogy 1880. végén „B. ur
(ismét jó magam) mint háziur geniozván
magat (nem tudni miért fellép a f. iskolai
(nem létező) erkélyre és csakugyan meg-
lezkézett a realiskolát” stb. mint szinte
az is nagyon valószínűnek látszik, hogy
zére, hogy a közönség kérték, miszerint
milyelyt a realiskolának nem csak „háza,
hanem egy jól és czélszerűen berendezett
„palotája” lesz, „hogy külsője tekintélye
által is imponálva lesz, a városi és vidé-
ki közönség figyelmét még inkább magá-
ra vonja, a felvirágzása elé gürdült
akadályok azonnal önmaguktól félre vo-
nulnak. Mert hiába „az emberek, mint ki-
válnan érzéki lények a legmaradandóbb
benyomásaikat az érzéki világból veszik.
Tessék csak nézni más városok p. o. Bu-
dapest, Szeged stb. példáit. Még mielőtt
a tanítás kezdetét volna, ott díszlettek
számukra a pompás épületek.” Epen ezért
még folyvást várhatjuk, hogy daczára az
eddig tapasztalatnak s a miniszter véle-
ménynek Szegeden is fog majd egyszer népe-
sedni, a realiskola s a budapesti IV. ker.
realiskolában is, a legutóbbi 412-ről ismét
847-re emelkedik a tanulók száma mint
volt 1871-ben.

Külföldi szemle.

A boer-forradalom egyre na-
gyobb arányokat ölt. Az egész boer had-
sereg feygyverben, Heidelberg közelében
állt. A boerek Leydenburg és Pretoria közt
megtámadták az angol csapatokat abban
a pillanatban, a midőn a 34. ezred le-
génysege feygyvertelenül, 34 szekeret, a
melyek fedezetét képezte, ki akart húzód-
ni a mocsárból. A Peesóf folyam mellett
lakó boerek megölték az angol kapitányt,
ki meg akarta akadályozni a köztársasági
lobogó feltüzését és meggyilkolták öt an-
gyarmatost. Bellairs ezred agyútüzéssel
elkergette a boereket a Pestsitroom mel-
letti pozíciójukból: ez alkalommal 100
boer elesett és sokan megsebesültek.

A nemzetközi politika leg-
fontosabb tárgyát most is a választott bi-
rósság képezi. E javaslat részleteinek meg-
vitatását alig kezdték meg a hatalmak,
máris oly hírek keltek szárnyra, a melyek
kevés sikert ígérnek. A „Pol. Correspond-
enz” azt jelenti Athénből, hogy a görög
kormány elhatározta, hogy nem bizza vá-
lasztott bíróságra a határ rendezését, és e-
határozatát tudatta is már a hatalmak at-
hényi követjeivel, amhátr a kérdéses javas-
latot még nem közölték vele hivatalosan.
Mas forrásból azt jelentik, hogy a hatal-
mak közt folyik a tárgyalás és hogy a ha-
talmak olyan forma kitalálásával foglal-
koznak, a mely mind a portára, mind
Görögországra nézve elfogadható teszi
a választott bíróságot.

Fővárosi hírek.

(Magyar kereskedő kegye-
te.) A legközelebb lefolyt napokban majd-
nem 250 polgár alakuló közgyűlést tar-
tott, hogy a „magyar kereskedők egylete”
címe alatt egyesüljenek, oly célból, hogy
a hazában a kereskedelem s ipar terén
naponkint mutatkozó hiányok elhárítása
végett az erre hivatott egyeteket úgy
szellelni, mint anyagi tekintetben gyám-
oltsa; másrészt a haza határain túl az ez
irányban való elismerést kívívassza.

(Uj keserűvíz forrásra)
akadtak forvosi hivatalhoz beérkezett
jelentés szerint a földmívelési miniszter-
iumnak. A borászati viszonyainkról szóló
részből közöljük a minket érdeklőt. Mik-
los Gyula Debreczen vidékére nézve az
itteni kevert szőlőfajoknak korán érő
aszaltai fajokkal helyettesítését javasolja,
azonkívül a szüret rendszeres keresztül-
telét és szőlőmalom alkalmazását, s azon
eljárást, mely szerint a sok nyálkás rész
kiválasztása végett a must egy-két napig
a törkölyön hagyassék.

UJDONSÁGOK.

* Miklós Gyula kormánybiztos rész-
letes jelentést tett a földmívelési miniszter-
iumnak. A borászati viszonyainkról szóló
részből közöljük a minket érdeklőt. Mik-
los Gyula Debreczen vidékére nézve az
itteni kevert szőlőfajoknak korán érő
aszaltai fajokkal helyettesítését javasolja,
azonkívül a szüret rendszeres keresztül-
telét és szőlőmalom alkalmazását, s azon
eljárást, mely szerint a sok nyálkás rész
kiválasztása végett a must egy-két napig
a törkölyön hagyassék.

* Halálözös. A délután folyamában
vettük az ért-sítést, hogy özv. Zelizy Ka-
rolyné, szül. Sinay Agnes asszony egy beti
betegség után ma reggel 77-ik ékorában
jóbbiére szenderült. Temetése holnap dél-
előtt 10 órakor teletki-utca 2174. sz. ház-
történi. Béke hamvaira!

* Alarczos táncvizgalom. A hely-
beli nöegyvet jövő hó 22-én a színházban
alarczos-bált rendez, melyre a meghívók
szétküldettek. Örvendünk, hogy városunk-
ban a már évről-évre alaszállott s nagyon
tragárra tajult alarczos balokat a helybeli
nöegyvet akarja kiemelni közönségségé-
ből, s reméljük is, hogy a rendezőség bi-
zo nyos tekintetben a kello felügyeletet
gyakorolni fogja, azouban nem mulaszt-
hatjuk el meggyezést tenni a kibocsátott
báli meghívókön olvasható azon kifeje-
zésre, hogy a közönség kérték, miszerint
a tánczeremben vagy a larczban, vagy
báli öltözékben jelenjen meg. Saj-
náljuk, hogy épen a nöegyvet, s épen a
mai szük viszonyok közt, mintegy pres-
szió akar gyakorolni a közönségre azáltal,
hogy „muszáj” báli öltözékben megjelenni.
Mint hogy nem minden embernek — a ki
az alarczos-bálban meg akar jelenni —
van módjában egyéb tisztességes ruháján
kívül még salon báli öltözéket is készit-
teti, furesának találjuk, hogy épen egy
jótékonyági egylet ösztönöz a fényűzésre,
melynek inkább hivatása körébe tartoz-
nék a közönséget attól visszatartani. —
Egyébiránt óhajtunk, hogy az alarczos
táncvizgalom jól sikerüljön.

* A bárándi választókerületben,
mint lapunkat onnan értesítik, a jövő ö-
szágyűlési képviselő választásokor képv-
selőül Fráter Gyula szolgabíró fogják fel-
léptetni.

* Sajtóper. Az „Abauj-kassai köz-
löny” szerkesztője, a lapja ellen, a ko-
lozsvári eset alkalmából a közös hadsereg
ellen írott cikke miatt indított sajtó per
folytán e hó 24-re idéztetett a sajtó ügyi
vizsgáló bíró elé.

* A királyi család — mint a hir-
rebesgeti — a magyarországi tüntetések,
világítások és a többi ákom-bákomokat is
beszűntetni kéri; és a kidobandó öszzeget
iskolák és más intézetek felállítására kéri
majd fordíttatni. Szívünkben örülünk e
hírek és ha valóban bekövetkeznek: ak-
kor igazán megérdemli, hogy háromsoros
„hoebot” kiáltunk neki.

* Gyilkosság. F. hó 21-én Aleser-
nátomban, Kelemen András s két társa ot-
tani Nagy Sándort, kivel a Koresmában
összeveszték, agyon verték. Tettesek elfo-
gattak.

* Irodalmi viszonyok — másutt.
A külföldön a lapoknak nagy olvasó közö-
sége van, nem olyan, mint nálunk. Mint ol-
vassuk, a „Gartenlaube” Lipésében 400
ezer példányban jelenik meg. A példányok
e roppant számat 18 gép nyomja.

* Hajtóvadászat. Mezö-Teledg vi-
dékén nagy farkas-vadászatot rendeztek
a mult napokban. Mint értesültünk, több
példánya e kóbor bestiáknak esett mar-
talékul.

* Hirlapirodalom. A „Keeskemét”
ez. lap szerkesztését újvótól fogva Kovács
Pál, a „Függetlenség” dolgozóitarsa fogja
átvinni. — „Alkotmány” címűen a fővá-
rosban politikai napilap indult meg.

* Az időjárás. Német és Franczia-
országban eső, Ausztriában derült idő van.
Hazánkban tegnap többnyire hó esett.
Kütiásunk van a hőmérséklet nagyobbo-
dására s esőre.

* Ne tessék venni. A külföldi sors-
jegyek igen veszedelmes jószágok. A pénz-
ügyminiszterium figyelmezteti a közönsé-
get, hogy ne vegyen ilyen sorsjegyet, mert
tetteres eseten a sorsjegy elkoboztatik,
s az illető a betét tízszeres öszzeget fogja
fizetni büntetésül.

* Az időjárás szeszélye. Orosz-
Lengyelország Lode nevű községéből ír-
ják, hogy ott a mult kedden délután 2
— 3 órakor az ég egyszerre elsötétült
ugy mintha az ég bealt volna, majd sürü
hőpelyhek hullottak alá. Midőn a sötétség
legsűrűbb volt, egyszerre villámlani kez-
dett és dörgött. Erre az ég csakhamar is-
mét kiderült s a nap ugy sütött, akár a
legszeb tavaszi napon.

* Magyar gazdák körének lé-
tesítésén fáradozik Somssich Pál, melyet
a „Lloyd”-társulat mintája szerint akar
szervezni. Az ez ügyben megtartott leg-
utóbbi értekezleten a kezdeményezők el-
határozták, hogy egy felülvást fognak ki-
bocsátani 10,000 példányban, melyben a
gazdák egygyűlésre hívják fel.

* A nagykárolyi zs dök közül
hetven család azt a dícséretet érdemlő
szándékot nyilvánította, hogy kilép a né-
met ritusu orthodox hitközség kebeléből s
magyar hitközséget alapít.

* Szepsiből értesít levelezőnk,
hogy ott a héten fog végbemenni a kör-
orvosi választás, mely állomásra pályáztak
hármán; Czipszer Gyula, Szentimrey A-
kos és Polacsek Bódog orvosok. Mint levele-
zőnk írja, utóbbinak van legtöbb kilátás
hogy az állomást elnyerje, mivel Abauj
megyében egyike a legelismerőbb orvo-
soknak.

* Csodaszülött. Egy Kézdi-Vásár-
helyhez közelfekvő községben a — „Szé-
Közöny” szerint nem régen egy volt szá-
kácsnének 3 lábú, 4 kezű, 4 szemű és
rendkívül nagy fejtű gyermeke született,
de rövid idő alatt meghalt.

* Uszó jéghegy. A Henry Edye-
belga görönsnek kapitánya Eyler, New-York-
ból antwerpenbe utaztában a 48. északi
szélességi és a 49. nyugati hosszúsági fok
között egy hatvan láb magas uszó jéghegy-
gyel találkozott.

* Ertesítés. A helybeli „nőtlen
urak” s a es. kir. hadsereg és a m. kir.
honvédség itt állomásozó nőtlen tisztjei
által f. évi január hó 7-én azant pénteken,
a „Korona” című vendéglő termeiben
társas-estély tartatik.

* Rémes gyilkosság. Martonos
község csendéletét, egy rémes gyilkossági
esemény zavarta föl. Ugyanis egy marto-
nosi tanyán egy fiatal 23 éves paraszt-
legény valószínűleg bosszu áldozata lön;
a mennyiben f. 24-én este, amint a szom-
széd tanýára kertyázi meut, késsel meg-
öletett. A gyilkos nyomoztatik.

* Villanyos utcazi világítás. E
hó 20-án este New-Yorkban kísérletet te-
tek a Brush-féle villanyossággal az utcázn
a gázlámpák helyett, s a kísérlet a szó
szoros értelmében fényesen sikerült. A be-
világított távolság fél angol mérföld volt,
15 lámpa égett, egyenként 2000 gyertya-
fény erejével, egymástól 262 lábnyira
egymással 10,000 láb hosszú sodronnyal

összszekőtte. A dynamo-electrikus gépezet
100 lóerejű volt, miből azonban csak 14
lóerejű részt használtak föl. A lámpák közt
a legkisebb nyomtatott írást is el lehetett
olvasni, s az ugyanekkor égre hagyott
gázlámpák árnyékot vetettek. A villanyos
lámpák 16 óráig égtek.

A kísérletet egy hónapig fogják folytatni.
A költségek még nincsenek kiszámítva,
Edison engedélyt kapott a new-yorki vá-
rososi egy másik kerületét ö világíthassa
meg a maga villanyos lámpáival.

* Hirlapok statisztikája. Magyar-
országban ez idő szerint megjelen 49 na-
pilap, 29 magyar, 16 német, 3 szláv és 1
olasz nyelven. Észak közt Budapesten 16
magyar és 5 német napilapot nyomnak.
Hetilap 327 jelen meg, 190 magyar, 85
német-1 franczia, 1 olasz, 1 héber, 30
szláv és 19 román nyelven.

Egy szó orvosi körökben.

Az összhangozó dícséret és minden ol-
dalról jövő elismerés, mely a polgárság
különböző rétegeiből a most ismertté lett
Dr. E. Vasz-féle katarri labdacsook felett
mondatik, kívánatossá teszik az orvosi kör-
ök itéletét is nyilvánosságra hozni. A Maj-
na melletti Frankfurtban lakó Dr. med-
Wittlinger gyakorló orvos, ki a Dr. Vasz-
főle katarri-labdacsokkal a légzési szervek
különböző betegségei eseteiben tett gyakor-
lati kísérleteket érdekes tudósításokat tett
közé erről, a melyekből a következők rész-
letet közöljük:

„Egy chronikus tüdőkatarrhus eset-
ről, melyben a labdacsook kitűnő szolgál-
tot tettek, közelebbről akarok megemlé-
kezni. Betegem már több év óta szenvedett
e bajban. Nyáron át meglehetősen volt; de
ősz felé rendszeren beállt katarrius egész télen
többé vagy kevésbé tartósan egész télen
át tavaszig tartott. Köhögése nem nagy je-
lentőségű nyák-kiválás mellett heves volt,
néha rohamosan lépett fel, mi mellett több-
kevesebb légzési nehézséggel volt öszkeköt-
ve. A legkövetkezetesebb gyógykezelés mel-
lett is az utolsó négy tél alatt csak fűtölago-
san lehetett betegemnek névvel vezetett
könnyű-bbséget okoznom és különösen az
utolsó tél folyamán moaphian használata-
tára valék kényserítve, hogy betegemnek
legalább éj idején az annyira óhajtott nyu-
galmat megszerezsem. Az ősz közeledte-
vel ez évbén is bekövetkezett a katarri-
us és mindjárt első nap hevesseggel lé-
pett. Kísérletem az emeltett lapdacsookkal
tökéletesen kielégítet. Betegem minden
két órában három labdacsoot és letékeves
előtt 6 labdacsoot vett be. Már két nap mul-
tával a tünetek jelentékeny javulása áll-
tolt be és további nyolcz nap mulva be-
tegem kielégítő állapotban volt. —
Köhögése jelentékenyen csökkent, vastag
nyák lett általa mindea nehézség nélkül
kiválasztva, de nem nagy mennyiségben
és éjei nyugodtan folytak; oly eredmé-
nyek, melyek a labdacsook további hasz-
nátatát ajánlják. Az utolsó észlelt eset egy
hét éves fiúnál történt, ki himlo után,
melyből nem orvosi kezelés mellett gyógy-
gyult ki, betekig heves köhögésben szen-
vedett, mely utóbbi időben annyira kinz-
a gyermekét éjjel, hogy nem bírt aludni.
A gyermek korának megfelelő csillapító
szereknek semmi eredményük sem volt,
amiért is kísérletképen a labdacsookat alk-
almaztam; kétszer vevé be két labdacsoot
este két óra alatt, nagyon kielégítő er-
edményt mutatott, és az így folytatott hasz-
nátat mellett néhány nap alatt már meg-
szűnt a köhögés.”

E sikeres gyógyítás csak arra buz-
díthat, hogy hasonló betegségekben e lab-
dacsookat használjunk; kaphatók kis bádog
dobozokban törvényes védjeggyel és a
készítő Dr. Erv. Vosz Frankfurtban Majna
mellett peesétjével ellátva 50 krért. Hely-
ben Dr. E. Rothsneek gyógyszerárában.
E labdacsook semminemű ártalmas anyagot
nem tartalmaznak és öszszetételük minden
szakférfi előtt ismeretes.

DEBRECZENI SZÍNHÁZ.
IV. Bérlet. 94. 15. sz.
Csuittörtök deez. 30-án
adatik:
Donna Juanita.
Operette 3 felv.
Kezdeté 7 órakor.

Szabó József,
felelős szerkesztő s kiadótulajdonos,

